C/2026/3570

6.7.2026 г.

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА НАДЗОРНИЯ СЪВЕТ НА OLAF — 2025 ГОДИНА

(C/2026/3570)

Членове на Надзорния съвет

Г-жа Marita SALGRĀVE

Председател на Надзорния съвет (от 17 октомври 2025 г.)

Член на Надзорния съвет от 23 септември 2022 г.

Старши ръководител, ИНТОСАЙ (IDI), Професионални и съответни върховни одитни институции.

Бивш член на Съвета и директор за одита, Върховна одитна институция, Латвия

Г-н Dušan STERLE

Член на Надзорния съвет от 28 март 2022 г.

Министър-съветник в Постоянното представителство на Република Словения към Европейския съюз, Министерство на външните и европейските работи на Република Словения.

Бивш директор на Службата за бюджетен надзор на Република Словения.

Г-н Angelo Maria QUAGLINI

Член на Надзорния съвет от 23 септември 2022 г.

Съдия в Сметната палата, Италия.

Г-жа Maria STYLIANIDI

Член на Надзорния съвет от 6 май 2025 г.

Адвокат и доцент в Университета „Фредерик“, Кипър.

Г-н Andrei Atila Luca CHENDI

Член на Надзорния съвет от 1 октомври 2025 г.

Бивш директор на направление „Контрол“ (Департамент за борба с измамите), Румъния.

Г-жа Teresa ANJINHO

Член на Надзорния съвет от 23 септември 2022 г. до 7 февруари 2025 г.

Европейски омбудсман, Страсбург, Франция.

Увод

През 2025 г. Надзорният съвет на Европейската служба за борба с измамите (OLAF) продължи да осъществява дейността си в съответствие с приоритетите, определени в Регламента за OLAF (Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013), и с установените си работни практики. По-специално през втората половина на годината дейността на Надзорния съвет беше определена и от Бялата книга на Европейската комисия за прегледа на архитектурата за борба с измамите, с която беше дадено начало на по-широко обсъждане относно бъдещето на архитектурата на ЕС за борба с измамите.

Като един от участниците в тази архитектура, Надзорният съвет активно следеше и допринасяше за тази развиваща се дискусия. Надзорният съвет счита тази инициатива за особено важна, тъй като измамите и корупцията подкопават доверието на гражданите, нарушават лоялната конкуренция и отслабват финансовите основи на ЕС. Засилването на правната рамка и модернизирането на начина, по който функционира системата за борба с измамите, биха позволили на ЕС да е на крачка пред все по-сложните рискове от измами, като същевременно допълнително подпомагат дейността на OLAF и ролята на неговия Надзорен съвет.

— Един от основните приноси на Надзорния съвет към прегледа на архитектурата на ЕС за борба с измамите, както и основен акцент в работата му през 2025 г., беше всеобхватната и независима оценка на прилагането и въздействието на Регламента за OLAF. Становището на Надзорния съвет по този въпрос, както и цялата му дейност, се основава изцяло на факти. Чрез проучване на преписките на OLAF и практиката на Службата в областта на разследванията Надзорният съвет се опита да разбере как функционира системата в действителност. В случаите на откроили се системни предизвикателства Надзорният съвет извърши проучване отвъд конкретните случаи, за да установи първопричините за тях. Този подход гарантира, че препоръките му се отнасят до първопричините и предоставят полезни насоки за укрепване на рамката на ЕС за борба с измамите.

— Надзорният съвет предложи подобрения в правната рамка и оперативните практики в три основни направления: i) обхвата на разследванията на OLAF, включително мандата и независимостта на Службата; ii) провеждането на разследвания, включително тяхната продължителност, процесуалните гаранции и сътрудничеството с други участници в архитектурата за борба с измамите; и iii) ефективността и добавената стойност на препоръките на OLAF.

— През 2025 г. Надзорният съвет обърна внимание и на друг ключов аспект от рамката за сътрудничество: задължението на OLAF да докладва на Европейската прокуратура (ЕРРО) за всяко предполагаемо престъпно деяние. При анализа беше разгледано как OLAF събира и оценява значимата информация, преди да реши дали да докладва даден случай, както и дали тези решения се вземат независимо, без ненужно забавяне и в пълно съответствие с приложимата правна рамка. Анализът на Надзорния съвет понастоящем е в процес на финализиране и ще бъде представен в специално становище, което той възнамерява да приеме през първата половина на 2026 г.

— Освен това през 2025 г., в съответствие с ежегодната си практика и с Регламента за OLAF, Надзорният съвет разгледа предварителния проектобюджет (ППБ) на OLAF за 2026 г. и прие съответното становище. Надзорният съвет прие, че проектобюджетът на OLAF за 2026 г. предоставя солидна основа, която ще позволи на Службата да изпълни мандата и задачите си съгласно Регламента за OLAF. Същевременно Надзорният съвет подчерта, че всяко по-нататъшно намаляване на персонала на OLAF следва да бъде подложено на задълбочена и внимателна оценка на потенциалното му въздействие върху ефективността на OLAF и способността на Службата да изпълнява основните си функции. Надзорният съвет изтъкна също така колко е важно да бъдат разработени и внедрени инструменти с изкуствен интелект с цел подобряване на разкриването и предотвратяването на измамите, като отбеляза, че за да бъдат подкрепени тези усилия, ще бъдат необходими допълнителни инвестиции в инфраструктура за ИТ и специализирани експертни познания.

— Продължителността на разследванията остава важен показател за ефективността на дейността на OLAF. През 2025 г. Надзорният съвет продължи да следи отблизо сроковете за провеждане на разследванията, като обърна специално внимание на случаите с продължителност над 36 месеца. Надзорният съвет провери дали прекъсванията в разследванията са били оправдани, дали продължителните разследвания са получили достатъчен приоритет, за да се ускори приключването им, и дали общата продължителност на всяко дело е била пропорционално на неговата сложност. По-подробна информация относно заключенията на Надзорния съвет е представена в настоящия доклад.

— Друг важен аспект от работата на Надзорния съвет през 2025 г. беше задълбочената оценка на изпълнението на препоръките, отправени към OLAF чрез становищата на Надзорния съвет в периода 2021—2024 г. Надзорният съвет установи, че 58 % от неговите препоръки са били успешно изпълнени, 17 % са били изпълнени частично, а 15 % вече не са приложими поради промяна в обстоятелствата. В останалите 10 % от случаите Надзорният съвет счете, че все още са необходими допълнителни действия от страна на OLAF.

— Нерешените въпроси се отнасят главно до укрепването на капацитета на OLAF за ефективно управление на продължителността на разследванията, изясняването на обхвата на разследванията и по-нататъшното развитие на сътрудничеството между OLAF и EPPO. Същевременно Надзорният съвет отбелязва, че се очакват важни промени в контекста на текущия преглед на архитектурата на ЕС за борба с измамите. По-подробна информация относно заключенията на Надзорния съвет е представена в настоящия доклад.

През част от 2025 г. Надзорният съвет функционираше в намален състав след оставката на г-жа Anjinho през февруари 2025 г. и на г-н Cretin преди това през юли 2024 г. Въпреки това временно намаление на броя на членовете, Надзорният съвет продължи да изпълнява своите задължения. С назначаването на г-жа Stylianidi през май 2025 г. и на г-н Chendi през октомври 2025 г. Надзорния съвет отново попълни своя петчленен състав.

В заключение, от името на членовете на Надзорния съвет, бих искала да благодаря на генералния директор на OLAF за неговия открит и конструктивен подход, проявен по време на комуникацията на Надзорния съвет с OLAF. Надзорният съвет би искал също така да изрази благодарността си към изпълняващия длъжността генерален директор за нейното съдействие след напускането на предишния генерален директор. Накрая бих искала да изкажа благодарност за ценната подкрепа, оказана от Секретариата под ръководството на неговия изпълняващ длъжността ръководител, чийто професионализъм и всеотдайност допринесоха значително за работата на Надзорния съвет. Надзорният съвет също така оценява конструктивното сътрудничество с институционалните си партньори в рамките на архитектурата на ЕС за борба с измамите, тъй като ефективната защита на финансовите интереси на ЕС в крайна сметка зависи от колективната сила на цялата система.

Marita Salgrāve
Председател на Надзорния съвет

Съдържание

Страница

Увод 2

Съдържание 6

1. За Надзорния съвет 5

2. Дейности по наблюдение 6

2.1 Становище № 1/2025 относно провежданите от OLAF вътрешни разследвания на тормоз в рамките на институциите, органите, службите и агенциите на ЕС 6

2.2 Становище № 2/2025 относно предварителния проектобюджет на OLAF за 2026 г. 7

2.3 Проектостановище, придружаващо доклада на Комисията за оценка на Регламента за OLAF 8

2.4 Наблюдение на задължението на OLAF да докладва на Европейската прокуратура за престъпни деяния . 9

2.5 Наблюдение на продължителността на разследванията на OLAF 10

2.5.1 Доклади за разследвания с продължителност над 12 месеца, получени от Надзорния съвет през 2025 г. 11

2.5.2 Разследвания на OLAF с продължителност над 36 месеца през 2025 г. 13

2.6 Наблюдение на изпълнението от страна на OLAF на препоръките на Надзорния съвет 17

2.7 Наблюдение на индивидуалните жалби, подадени до OLAF 19

3. Сътрудничество 19

3.1 Сътрудничество с OLAF 19

3.2 Отношения със заинтересованите страни 20

4. Администриране и ресурси 21

4.1 Работни методи на Надзорния съвет 21

4.2 Секретариат 21

4.3 Бюджетни въпроси 22

1. **За Надзорния съвет**

1. Надзорният съвет на Европейската служба за борба с измамите (OLAF) („Надзорният съвет“) е независим орган, създаден с Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 ([1]) („Регламента за OLAF“), с цел да се укрепи и гарантира независимостта на OLAF чрез редовно наблюдение на изпълнението на разследващите функции на Службата.

2. Надзорният съвет се състои от петима независими външни експерти („членовете“), които се назначават по общо съгласие между Европейския парламент, Съвета и Европейската комисия за пет години ([2]). Членовете изпълняват своите функции при пълна независимост и не може да искат, нито да приемат инструкции от никое правителство и от институция, орган, служба или агенция на ЕС. Назначението на членовете на Надзорния съвет е с временен характер, като в работата си те се подпомагат от Секретариат, осигурен от Комисията. Секретариатът работи постоянно под прякото ръководство на Надзорния съвет, независимо от Комисията, OLAF или други органи. Той играе ключова роля, като улеснява и допринася за задачите на Надзорния съвет, свързани с наблюдението.

3. С оглед на естеството на разследванията на OLAF решенията на генералния директор на Службата за започване или приключване на разследвания не може да се обжалват пред съдилищата на ЕС ([3]). Това означава, че заедно с контрольора на процесуалните гаранции (който разглежда жалби срещу OLAF за неспазване на процесуалните гаранции и правилата, приложими към разследванията) ([4]), Надзорният съвет играе решаваща роля като независим орган, натоварен с надзора и контрола на начина, по който OLAF провежда своите разследвания. Следователно Надзорният съвет има привилегировано положение, тъй като дава задълбочена представа на институциите на ЕС за функционирането на OLAF, като предоставя гаранция, че OLAF действа законосъобразно и при спазване на приложимите процесуални гаранции.

4. Съгласно Регламента за OLAF на Надзорния съвет са възложени три основни задачи: i) редовно наблюдение на разследващата функция на OLAF; ii) подпомагане на генералния директор на OLAF при изпълнението на задълженията му; и iii) докладване пред институциите на ЕС.

5. По-специално чрез редовното наблюдение на разследванията на OLAF Надзорният съвет се стреми да гарантира, че:

   i) няма външна намеса в разследващата функция на OLAF;

   ii) всички съответни решения на генералния директор се приемат съгласно принципите на законосъобразност и безпристрастност и са в съответствие с Хартата на основните права на Европейския съюз ([5]) и с процесуалните гаранции, залегнали в Регламента за OLAF.

6. Работата на Надзорния съвет включва изпращане до генералния директор на OLAF на **становища** и **препоръки** по целесъобразност относно разследващите дейности, продължителността на разследванията, както и относно ресурсите, необходими на Службата за осъществяване на тези разследвания. Надзорният съвет също така формулира **забележки** ([6]) по проекта на насоки за процедурите на разследване (НПР), прилагани от OLAF ([7]). Когато изготвя своите становища и препоръки, Надзорният съвет никога не се намесва в провеждането на текущи разследвания на OLAF.

([1]) Член 15, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1), изменен с Регламент (ЕС, Евратом) 2016/2030 и Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2223. Консолидираният текст е на разположение на адрес: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:02013R0883-20210117.

([2]) За да се съхрани опитът, натрупан в рамките на Надзорния съвет, членовете трябва да се сменят на ротационен принцип в съответствие с Регламента за OLAF.

([3]) Решение на Общия съд от 12 ноември 2018г., *Stichting Against Child Trafficking/Комисия*, T-658/17, ECLI:EU:T:2018:799.

([4]) Вж. член 9a, параграф 8 от Регламента за OLAF.

([5]) Харта на основните права на Европейския съюз (ОВ C 326, 26.10.2012 г., стр. 391—407), на разположение на адрес: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012P/TXT.

([6]) Вж. член 17, параграф 8 от Регламента за OLAF.

([7]) Насоки относно процедурите на разследване, прилагани от персонала на OLAF, в сила от 1 януари 2026 г., достъпни на адрес: https://anti-fraud.ec.europa.eu/document/download/e1994c22-7d58-4e61-8d34-0937a0be8f98_en?filename=gips-2026_en.pdf.

2. **Дейности по наблюдение**

7. През отчетната година Надзорният съвет изпрати две становища до генералния директор на OLAF съгласно член 15 от Регламента за OLAF, а именно Становище № 1/2025 ([8]), публикувано на 6 февруари 2025 г., и Становище № 2/2025 ([9]), публикувано на 2 юни 2025 г. ([10]) В тях се съдържат редица препоръки. Надзорният съвет продължи да наблюдава продължителността на разследванията на OLAF и прилагането на процесуалните гаранции. През отчетния период Надзорният съвет проведе и цялостна оценка на степента, в която OLAF е изпълнила вече отправените към нея препоръки.

8. В допълнение към посочените по-горе дейности по наблюдение и становищата, публикувани през 2025 г., през отчетната година Надзорният съвет одобри проектостановище, което беше публикувано на 21 януари 2026 г. (Становище № 1/2026) ([11]). Надзорният съвет работи и по още едно становище, чието приемане и публикуване е предвидено за първата половина на 2026 г.

2.1. ***Становище № 1/2025 относно провежданите от OLAF вътрешни разследвания на тормоз в рамките на институциите, органите, службите и агенциите на ЕС***

9. През 2022 г. генералният директор на OLAF информира Надзорния съвет за някои трудности, с които OLAF се сблъсква в редица случаи, свързани с вътрешни разследвания на тормоз, които биха могли да застрашат неговата независимост.

10. Въз основа на получената информация Надзорният съвет реши да изготви становище, в което да изясни ролята и правомощията на OLAF при разследването на случаи на неподходящо поведение и тормоз в рамките на институциите, органите, службите и агенциите на ЕС. В този контекст Надзорният съвет провери добавената стойност на тези разследвания за борбата срещу тормоза и сходни нарушения от страна на длъжностни лица и членове на институциите, органите, службите и агенциите на ЕС. Анализът обхвана извадка от 29 дела на OLAF (9 приключени разследвания и 20 прекратени дела) през периода 2018—2023 г.

11. През декември 2024 г. Надзорният съвет одобри своето проектостановище, което беше официално прието и публикувано през януари 2025 г. В годишния доклад за 2024 г. Надзорният съвет представи задълбочен анализ на основните елементи на становището. Основните констатации са обобщени по-долу.

12. Надзорният съвет отбеляза, че след решението по делото *Dalli* ([12]) бе установено, че въз основа на член 1, параграф 4 от Регламента за OLAF Службата е компетентна да провежда вътрешни разследвания по сериозни въпроси, свързани с изпълнението на служебните задължения от страна на персонала и членовете на институциите, органите, службите и агенциите на ЕС, независимо от финансовите последици.

13. Прегледът на случаите показа, че OLAF обикновено не разследва факти, свързани с длъжностни лица или лица от средното управленско ниво, ако институциите, органите, службите и агенциите на ЕС могат сами да проведат ефективно разследване, като вместо това предпочита да препрати въпроса към тях съгласно член 5, параграф 6. OLAF обаче разследва твърденията срещу висши служители или членове на институциите, органите, службите и агенциите на ЕС, за да се гарантира независимостта. Надзорният съвет констатира, че начинът, по който OLAF разглежда жалбите за тормоз, е в съответствие с правомощията на Службата, като осигурява допълнителна безпристрастност при случаите, засягащи висши длъжностни лица. При вътрешните разследвания на институциите, органите, службите и агенциите на ЕС може да липсват обективност или ресурси и те да създадат репутационни рискове.

([8]) Становище № 1/2025 на Надзорния съвет, Провеждани от OLAF вътрешни разследвания на тормоз в рамките на институциите, органите, службите и агенциите на ЕС.

([9]) Становище № 2/2025 на Надзорния съвет, Предварителен проектобюджет на OLAF за 2026 г.

([10]) Всички приети становища и годишни доклади, посочени в настоящия документ, са достъпни на уебстраницата на Надзорния съвет: Становища и доклади — Надзорен съвет на OLAF — Европейски съюз.

([11]) Становище № 1/2026 на Надзорния съвет, придружаващо доклада на Комисията за оценка на прилагането и въздействието на Регламента за OLAF.

([12]) Решение от 6 юни 2019 г., *Dalli/Комисия*, T-399/17, ECLI:EU:T:2019:384, потвърдено с решение от 25 февруари 2021 г., *Dalli/Комисия*, C-615/19P, ECLI:EU:C:2021:133. В това знаково решение Съдът изрично разгледа въпроса за правомощията на OLAF да провежда вътрешни разследвания, които не засягат финансовите интереси на ЕС. В точка 62 от решението Съдът стигна до заключението, че „липсата на въздействие върху финансовите интереси на Съюза не засяга възможността OLAF да започва разследвания“.

14. Макар че повечето институции, органи, служби и агенции на ЕС са сътрудничили на OLAF, в два случая Службата се е сблъскала със съпротива, което е забавило разследванията. Надзорният съвет подчерта, че след като OLAF започне разследване, институциите, органите, службите и агенциите на ЕС трябва да сътрудничат изцяло и да избягват провеждането на успоредни разследвания, тъй като неспазването на това изискване нарушава приложимата правна рамка и подкопава независимостта на OLAF.

2.2. ***Становище № 2/2025 относно предварителния проектобюджет на OLAF за 2026 г.***

15. Всяка година Надзорният съвет приема становище относно предварителния проектобюджет на OLAF, за да гарантира пред институциите на ЕС, че в проектобюджета се запазва независимостта на разследващата функция на OLAF. По-конкретно в становището на Надзорния съвет се разглежда дали OLAF разполага с достатъчно финансови и човешки ресурси, за да засили борбата с измамите, корупцията и всяка друга незаконна дейност и да изпълнява ефективно възложените ѝ задачи.

16. На 2 юни 2025 г. Надзорният съвет издаде Становище № 2/2025 относно предварителния проектобюджет на OLAF за 2026 г. В това становище беше отбелязано, че предварителният бюджет на OLAF се е увеличил с 3,8 % в сравнение с бюджета за 2025 г. Предложените увеличения в някои бюджетни редове са обосновани и са в съответствие с насоките на Комисията за изготвяне на проектобюджета на Службата за 2026 г.

17. Разходите за персонал са основният разходен фактор, съставляващ над 72 % от общия бюджет. Надзорният съвет отбеляза, че щатното разписание на OLAF за 2026 г. е намалено с 6 длъжности в сравнение с предходната година, в резултат на което общият брой на длъжностите е 310. Това намаление е резултат от модела на линейно разпределение, наложен за всички служби на Комисията, с цел да се даде възможност за бъдещо преразпределение на щатни длъжности към приоритетни области. Предвид това последно съкращение на щатното разписание и факта, че от 2018 г. насам OLAF трябваше да съкрати общо 47 длъжности, Надзорният съвет подчерта, че всяко по-нататъшно намаление на човешките ресурси на OLAF трябва да бъде подложено на внимателна оценка.

18. Що се отнася до бюджетния ред на OLAF за „разходи за командировки и представителни разходи“, Надзорният съвет отбеляза, че той ще остане на същото равнище като през 2025 г., като по този начин ще се запази до голяма степен жизненоважният капацитет на OLAF да провежда проверки на място в ЕС и извън него като част от нейните разследвания.

19. Бюджетът на OLAF за „информационни и комуникационни технологии“ е увеличен със 100 000 EUR, което представлява увеличение от 1,76 % в сравнение с нивото от 2025 г. Надзорният съвет отбеляза, че увеличението ще покрие предимно разходите, свързани с процесите на реорганизация.

20. Надзорният съвет посочи, че важна характеристика на бюджета на OLAF е неговата взаимносвързана структура, която позволява на Службата да извършва „вътрешни“ бюджетни трансфери между различните бюджетни редове, без да иска разрешение от бюджетния орган на ЕС. Тази възможност позволи на OLAF да реагира на непредвидени събития и предизвикателства в миналото и да управлява бюджета си с по-голяма степен на гъвкавост от всяка друга генерална дирекция на Комисията. Надзорният съвет винаги е подкрепял автономността на OLAF при управлението на бюджета като допълнителна (бюджетна) гаранция за нейната независимост.

21. Въпреки това Надзорният съвет подчерта, че е важно OLAF винаги да управлява бюджета си по начин, при който във възможно най-голяма степен се зачитат общите бюджетни принципи, определени в членове 6—38 от Регламента за финансовите правила, приложими за общия бюджет на ЕС ([13]), включително принципите на прозрачност и специфичност.

22. Надзорният съвет стигна до заключението, че предварителният проектобюджет на OLAF за 2026 г. е в съответствие с бюджетните предложения на Комисията за изготвяне на нейния проектобюджет за 2026 г. Той обаче подчерта и колко е важно да се гарантира, че OLAF разполага с достатъчен брой служители за изпълнение на мандата си и че човешките ресурси съответстват на оперативните нужди на OLAF. Накрая той обърна внимание на факта, че разработването и внедряването на инструменти с изкуствен интелект, което е от съществено значение за бъдещето на разкриването и предотвратяването на измамите, ще изискват допълнителни инвестиции в ИТ инфраструктура и експертен опит.

([13]) Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

2.3. ***Проектостановище, придружаващо доклада на Комисията за оценка на Регламента за OLAF***

23. Член 19, параграф 1 от Регламента за OLAF възлага на Комисията задачата да извършва цялостна оценка на „прилагането и въздействието“ на Регламента за OLAF, „по-специално по отношение на ефективността и ефикасността на сътрудничеството между Службата [OLAF] и Европейската прокуратура“. Член 19, параграф 1 изисква също така Надзорният съвет да представи отделно, независимо становище, което да придружава доклада за оценка на Комисията.

24. През април 2024 г. генералният директор на OLAF уведоми Надзорния съвет, че OLAF, в качеството си на служба на Комисията, отговаряща за разработването на политиката за борба с измамите, е започнала процеса на оценка на Регламента за OLAF. В тази връзка Надзорният съвет беше помолен да даде становището си.

25. Надзорният съвет одобри своето проектостановище през декември 2025 г. и го прие официално през януари 2026 г. ([14])

26. В своето становище Надзорният съвет извърши цялостна и независима оценка на прилагането и въздействието на Регламента за OLAF въз основа на уникалния си опит в областта на наблюдението. От една страна, Надзорният съвет използва официални становища, констатации, основани на факти, и препоръки, изготвени по-рано от него. От друга страна, той изложи становища и предложения, които все още не са официално представени пред OLAF, основани на преки доказателства или вторична информация, предоставени от OLAF.

27. На първо място, Надзорният съвет анализира и оцени основните изменения, въведени в Регламента за OLAF чрез: i) Регламент (ЕС, Евратом) 2016/2030, с който бяха укрепени независимостта и функционирането на Надзорния съвет чрез натоварването на Комисията със задачата да осигурява секретариата му ([15]); и ii) Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2223 ([16]), с който дейностите на OLAF бяха хармонизирани с тези на Европейската прокуратура и бяха въведени важни подобрения по отношение на процесуалните и оперативните въпроси. След това Надзорният съвет анализира Регламента за OLAF в неговата цялост и представи забележки не само по отношение на разпоредбите, въведени с измененията от 2016 и 2020 г., но и по отношение на аспектите на регламента, които не бяха засегнати от тези изменения. И накрая, там, където Надзорният съвет беше установил слабости и недостатъци в действащия изменен Регламент за OLAF, той представи конкретни предложения, насочени към укрепване и изясняване на съответните разпоредби.

28. Анализът подтикна Надзорния съвет да направи предложения по отношение на няколко разпоредби с оглед на евентуалното им преразглеждане след извършването на оценката. Тези предложения бяха групирани в четири тематични области. На първо място, бяха разгледани границите на разследванията на OLAF, като бяха обхванати проблеми, които обикновено възникват в началната фаза на разследванията ([17]). На второ място, бяха разгледани някои важни аспекти, свързани с провеждането на разследванията на OLAF, които обхващат както процесуалните гаранции, така и сътрудничеството между OLAF и Европейската прокуратура ([18]). На трето място, бяха представени забележки и предложения относно стойността на препоръките на OLAF и последващите действия по тях ([19]). На четвърто място, бяха отправени забележки и предложения относно функционирането на Надзорния съвет ([20]).

29. По въпроса за **границите на разследванията на OLAF** Надзорният съвет отново посочи, че именно сега е моментът да се изясни обхватът на правомощията на OLAF, като се отрази знаковото решение по делото *Dalli*. Според Надзорния съвет, съгласно действащата правна рамка, както тя беше разтълкувана в съответната съдебна практика, OLAF е оправомощена да разследва не само въпроси, свързани със защитата на финансовите интереси (ЗФИ) на ЕС, но и въпроси, които излизат извън обхвата на ЗФИ ([21]). Освен това в становището се обръща специално внимание на

([14]) Становище № 1/2026 на Надзорния съвет, придружаващо доклада на Комисията за оценка на прилагането и въздействието на Регламента за OLAF.

([15]) Регламент (ЕС, Евратом) 2016/2030 на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2016 г. за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 по отношение на секретариата на Надзорния съвет на Европейската служба за борба с измамите (OLAF) (ОВ L 317, 23.11.2016 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/2030/oj).

([16]) Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2223 на Европейския парламент и на Съвета от 23 декември 2020 г. за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 по отношение на сътрудничеството с Европейската прокуратура и ефективността на разследванията на Европейската служба за борба с измамите (ОВ L 437, 28.12.2020 г., стр. 49, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2223/oj).

([17]) Становище № 1/2026 на Надзорния съвет, глава 3.1.

([18]) Становище № 1/2026 на Надзорния съвет, глава 3.2.

([19]) Становище № 1/2026 на Надзорния съвет, глава 3.3.

([20]) Становище № 1/2026 на Надзорния съвет, глава 3.4.

([21]) Надзорният съвет вече беше изразил това мнение в Становище № 4/2024 и Становище № 1/2025.

възможността за по-нататъшно разширяване на правомощията на OLAF в допълнителни области, отразявайки нарастващото признание на специализирания ѝ експертен опит и добавената ѝ стойност при разследването на сложни случаи, засягащи няколко юрисдикции. В тази връзка Надзорният съвет отбеляза, че би могло да се обмисли повторното въвеждане в регламента на структурирана система за определяне на приоритетите при разследванията на OLAF. Надзорният съвет подчерта също така колко е важно да се запази оперативната независимост на OLAF, особено по отношение на наличието на ясно определена процедура на делегиране на правомощията на генералния директор на OLAF. Надзорният съвет подчерта още, че е важно регламентът да съдържа ясни определения на понятия като „достатъчно подозрения“ и да въведе определение за „обхват на разследването“ в член 5 от изменения Регламент за OLAF (*Започване на разследване*).

30. По отношение на многостранния въпрос за **провеждането на разследванията на OLAF** Надзорният съвет направи няколко забележки. Наред с другото, Надзорният съвет предложи в Регламента за OLAF да се включи изрично позоваване на факта, че разследванията трябва да приключват „в разумен срок“, както и че при дела, продължаващи повече от 24 месеца, генералният директор на OLAF трябва да вземе официално решение относно по-нататъшните действия. Надзорният съвет предложи също така да се преразгледа разпоредбата, според която становището на екипа за преглед относно приключването на разследването „се прилага към окончателния доклад от разследването“, за да се гарантира, че то остава вътрешен документ, заключенията от който се съобщават на външни получатели само когато това е целесъобразно. По отношение на сътрудничеството между OLAF и Европейската прокуратура Надзорният съвет изрази мнение, че допълнителни указания относно понятието „явно необосновани твърдения“ в член 12в, параграф 3 биха допринесли за по-голяма яснота, което би спомогнало за по-съгласувано сътрудничество между двата органа. По отношение на процесуалните гаранции Надзорният съвет направи предложения, насочени към премахване на ненужното различно третиране на съответните лица във вътрешните и във външните разследвания, както и към гарантиране на полезното действие на процесуалните гаранции, които вече са заложени в Регламента за OLAF.

31. Надзорният съвет разгледа и ключовия и отдавна обсъждан въпрос за **стойността на препоръките на OLAF и последващите действия по тях**. В тази връзка Надзорният съвет призна, че въпреки че промяната на общата правна стойност на резултатите от дейността на OLAF би изисквала задълбочено обсъждане, би могло да се предвиди по-активно участие на Службата във възстановяването на средства, по-специално по отношение на финансовите препоръки. Надзорният съвет предложи също така да се укрепят механизмите, заложени понастоящем в член 11 от Регламента за OLAF, с цел привеждане на правното основание в съответствие със съществуващите практики за наблюдение и докладване. С цел по-нататъшно подобряване на процента на изпълнение на препоръките Надзорният съвет предложи също така ролята на координационните служби за борба с измамите („AFCOS“) да бъде разширена, така че да обхваща и проследяването на изпълнението на препоръките на OLAF.

32. И накрая, в становището бяха включени и някои предложения относно **функционирането на самия Надзорен съвет**. В тази връзка Надзорният съвет предложи да се внесат известни пояснения в член 15 от Регламента за OLAF с цел да се защити неговото независимо и безпристрастно функциониране, а именно в самия регламент да се предвиди пряк електронен достъп до съответните части от системата за управление на делата на OLAF. Надзорният съвет предложи също така незначителни законодателни промени, за да се осигури необходимата взаимна допълняемост между контрольора на процесуалните гаранции и Надзорния съвет при оценката на спазването на процесуалните гаранции от страна на OLAF.

2.4. *Наблюдение на задължението на OLAF да докладва на Европейската прокуратура за престъпни деяния*

33. Съгласно действащата правна рамка OLAF и Европейската прокуратура изпълняват взаимно допълващи се функции при защитата на финансовите интереси на ЕС. По-конкретно, измененият Регламент за OLAF предвижда, че както Европейската прокуратура, така и OLAF следва да установят и поддържат тясно сътрудничество с цел да се гарантира взаимно допълване на съответните им мандати и, когато е целесъобразно, координация на действията им. Съгласно изменения Регламент за OLAF „отношенията между Службата и Европейската прокуратура следва да допринесат за това да се гарантира, че се използват всички средства за защита на финансовите интереси на Съюза“ ([22]).

34. Надзорният съвет последователно е изразявал силен интерес към това да разбере как новата правна рамка, въведена с Регламента за Европейската прокуратура и изменения Регламент за OLAF, е повлияла на разследващата дейност на OLAF и, по-общо, как на практика се осъществява сътрудничеството между OLAF и Европейската прокуратура. Надзорният съвет счита, че правилното прилагане на механизмите за сътрудничество между двата органа е важен елемент от оперативната независимост и доброто функциониране на OLAF. В този контекст Надзорният съвет счита наблюдението на тяхното сътрудничество за съществена част от своя мандат и работна програма.

([22]) Съображение 4 от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2223.

35. В съответствие с този приоритет през февруари 2024 г. Надзорният съвет публикува първото си специално становище относно допълващите разследвания, провеждани от OLAF ([23]). В заключенията си Надзорният съвет изрази признателност както към Европейската прокуратура, така и към OLAF за конструктивното им участие в пускането в действие на този механизъм. Като се има предвид променящият се характер на допълващите разследвания, Надзорният съвет продължи да осъществява наблюдение на допълващите разследвания на OLAF, проведени през 2024 г., и на начина, по който са били изпълнени неговите препоръки ([24]).

36. През 2025 г. Надзорният съвет насочи вниманието си към друг ключов аспект на рамката за сътрудничество, а именно задължението на OLAF да докладва на Европейската прокуратура за всяко предполагаемо престъпно деяние. Това задължение, подобно на задължението на OLAF да прекратява или допълва разследвания в случаи, попадащи в компетентността на Европейската прокуратура, оказва пряко влияние върху разследващите функции на OLAF. Като наблюдава изпълнението на това задължение за докладване, Надзорният съвет цели да укрепи независимостта на OLAF при провеждането на разследвания. Фокусът на анализа беше върху това Надзорният съвет: i) да провери начина, по който OLAF събира, обработва и анализира цялата значима информация, преди да реши дали да докладва даден случай на Европейската прокуратура; ii) да потвърди, че никаква външна намеса не засяга изпълнението на разследващите функции на OLAF; iii) да потвърди, че решенията на OLAF се вземат безпристрастно и без ненужно забавяне; и iv) да потвърди, че действията на OLAF са напълно в съответствие с приложимата правна рамка.

37. В този контекст и в съответствие с член 15, параграф 1, последна тире от Регламента за OLAF и членове 12 и 13 от работните договорености между OLAF и Надзорния съвет ([25]), Надзорният съвет получи достъп до съответните преписки по: i) извадка от 25 дела, прекратени поради това, че са от компетентността на Европейската прокуратура; ii) 9 приключени дела, които първоначално са били отнесени към Европейската прокуратура, но не са били поети от нея; и iii) 14 дела, преустановени поради това, че са от компетентността на Европейската прокуратура. Надзорният съвет също така подбра и анализира: iv) извадка от 20 приключени разследвания, които не са докладвани на Европейската прокуратура, въз основа на следните критерии: а) случаи, в които Европейската прокуратура е поискала свързана с делото информация впоследствие, след приключването на разследването на OLAF; б) случаи, свързани с въпроси, отнасящи се до Механизма за възстановяване и устойчивост („МВУ“); и в) случаи, гарантиращи адекватно представителство на всички разследващи звена, така че поне по две дела на всяко от разследващите звена на OLAF да попаднат в обхвата на оценката.

38. Анализът на Надзорния съвет все още не е приключил. Констатациите от анализа, заедно с всички произтичащи от него препоръки, ще бъдат изложени в специално становище, което Надзорният съвет възнамерява да приеме през първата половина на 2026 г.

2.5. *Наблюдение на продължителността на разследванията на OLAF*

39. Член 7, параграф 8 и член 15, параграф 1 от Регламента за OLAF формират правното основание, на базата на което Надзорният съвет трябва да извършва анализ на всяко отделно разследване, което е продължило повече от 12 месеца, за да се гарантира, че разследванията на OLAF се извършват без прекъсване и в срок, който е пропорционален на обстоятелствата и сложността на случая.

40. Чрез редовното наблюдение на продължителността на разследванията на OLAF и на причините за неоправдани забавяния Надзорният съвет се стреми да потвърди отсъствието на външна или вътрешна намеса при безпристрастното им провеждане. Едно продължително разследване, което не може да бъде оправдано, може да окаже сериозни отрицателни последици върху: i) процесуалните права на засегнатото(ите) лице(а); и/или ii) последващите действия във връзка с разследването. Като извършва наблюдение на продължителността на разследванията, Надзорният съвет проверява и за ефективното използване на човешките и финансовите ресурси, предоставени на OLAF.

([23]) Становище № 1/2024, Допълващи разследвания на OLAF и Европейската прокуратура.

([24]) Вж. Годишен доклад за дейността на Надзорния съвет за 2024 г., раздел 2.1.

([25]) Съгласно работните договорености между OLAF и Надзорния съвет, подписани на 21 октомври 2021 г., OLAF предоставя на Надзорния съвет права за пряк достъп до части от своята система за управление на делата, за да му даде възможност да изпълнява своите функции по наблюдение съгласно Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013. В членове 12 и 13 от работните договорености са определени принципите на този достъп.

41. Надзорният съвет счита, че продължителността на разследванията е важен показател за ефективността на действията на OLAF, и през годините е обръщал специално внимание на този въпрос. В предишно свое становище ([26]) Надзорният съвет установи някои недостатъци, които доведоха до редица препоръки към генералния директор на OLAF.

42. В своето Становище № 3/2024 относно проекта на нови насоки за процедурите на разследване (НПР) ([27]) Надзорният съвет приветства постигнатия от OLAF напредък в управлението на продължителността на разследванията. Надзорният съвет подчерта също така, че е важно НПР да предоставят ясни насоки на разследващите служители относно избягването на необосновани периоди на бездействие по време на процеса на разследване, както и относно преодоляването на проблема с непропорционално продължителните разследвания. Надзорният съвет отбелязва, че OLAF е взела под внимание тези забележки и частично е изпълнила неговите препоръки в окончателната версия на НПР, която влезе в сила на 1 януари 2026 г. ([28])

43. По-конкретно, в НПР са въведени изцяло или във възможно най-голяма степен много от препоръките на Надзорния съвет относно продължителността на разследванията на OLAF ([29]), процеса на вземане на решения в рамките на разследванията ([30]), определянето и промените в обхвата на разследванията ([31]), етапа на подбор ([32]), правата на засегнатите лица ([33]), терминологията, свързана със записването на телефонни разговори ([34]), класифицирането на разследванията ([35]) и вътрешните процедури за консултиране и контрол ([36]). Надзорният съвет приветства също така новата разпоредба в НПР относно работните планове, които трябва да се изготвят в началото на разследването и да се актуализират при необходимост, като включват препратки към решения и мерки за преодоляване на проблемите ([37]).

44. През отчетния период, както всяка година, Надзорният съвет получи информация от OLAF за разследванията с продължителност над 12 месеца. За да разбере по-добре как OLAF е управлявала продължителността на своите разследвания и дали е спазвала общия принцип на пропорционалност, също и с оглед на формулираните преди това препоръки, Надзорният съвет извърши оценка, като се съсредоточи върху разследванията с продължителност над 36 месеца (вж. раздел 2.5.2).

2.5.1. *Доклади за разследвания с продължителност над 12 месеца, получени от Надзорния съвет през 2025 г.*

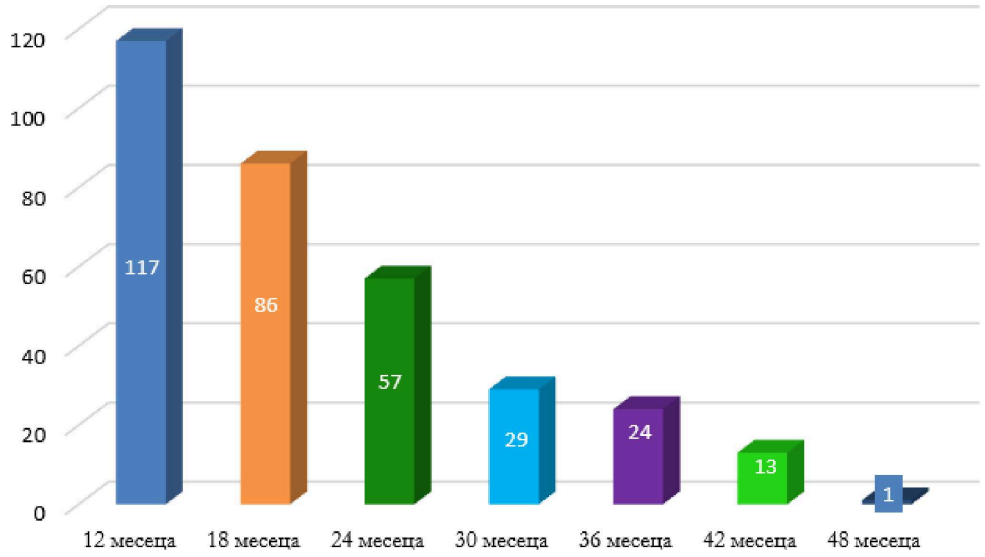
45. Ако дадено разследване не може да бъде приключено в рамките на 12 месеца от започването му, съгласно член 7, параграф 8 от Регламента за OLAF ([38]) се изисква генералният директор на OLAF официално да докладва на Надзорния съвет 12 месеца след започването на разследването и на всеки 6 месеца след това. В тези доклади генералният директор на OLAF излага причините, поради които разследването не е приключено, и, когато е целесъобразно ([39]), корективните мерки, които ще бъдат предприети за ускоряване на разследването, както и очаквания срок за завършване.

([26]) Становище № 5/2021 на Надзорния съвет, Анализ на разследванията на OLAF с продължителност повече от 36 месеца през 2019 г.
([27]) Становище № 3/2024 на Надзорния съвет, Насоки за процедурите на разследване (НПР), прилагани от OLAF.
([28]) За повече информация вж. по-долу раздел 2.6 Наблюдение на изпълнението от страна на OLAF на препоръките на Надзорния съвет.
([29]) Становище № 3/2024 на Надзорния съвет, препоръка I.1, точки vii) и viii).
([30]) Становище № 3/2024 на Надзорния съвет, препоръка I.2, точки i), ii), iii), vii) и viii).
([31]) Становище № 3/2024 на Надзорния съвет, препоръка I.3, точки i) и iv).
([32]) Становище № 3/2024 на Надзорния съвет, препоръка I.4, точки i) и vi).
([33]) Становище № 3/2024 на Надзорния съвет, препоръка I.5, точки iii) и iv).
([34]) Становище № 3/2024 на Надзорния съвет, препоръка I.6.
([35]) Становище № 3/2024 на Надзорния съвет, препоръка I.7, точки i) и ii).
([36]) Становище № 3/2024 на Надзорния съвет, препоръка I.8, точки i) и ii).
([37]) Становище № 3/2024 на Надзорния съвет, препоръка I.1, точка vi) и препоръка I.9.
([38]) В член 7, параграф 8 от Регламент № 883/2013 се посочва: „Ако дадено разследване не може да бъде приключено в рамките на 12 месеца след започването му, генералният директор докладва при изтичането на посочените 12 месеца и на всеки шест месеца след това на Надзорния съвет, като посочва причините и, когато е целесъобразно, корективните мерки, предвидени за ускоряване на разследването“.
([39]) Уточнението „когато е целесъобразно“ беше добавено към текста на член 7, параграф 8 от Регламента за OLAF с Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2223.

46. През 2025 г. Надзорният съвет получи 484 доклада от OLAF, свързани с 327 текущи отделни разследвания с продължителност над 12 месеца. От тях 49 % са продължили над 24 месеца, а 16 % — над 36 месеца (фигура 1).

Фигура 1

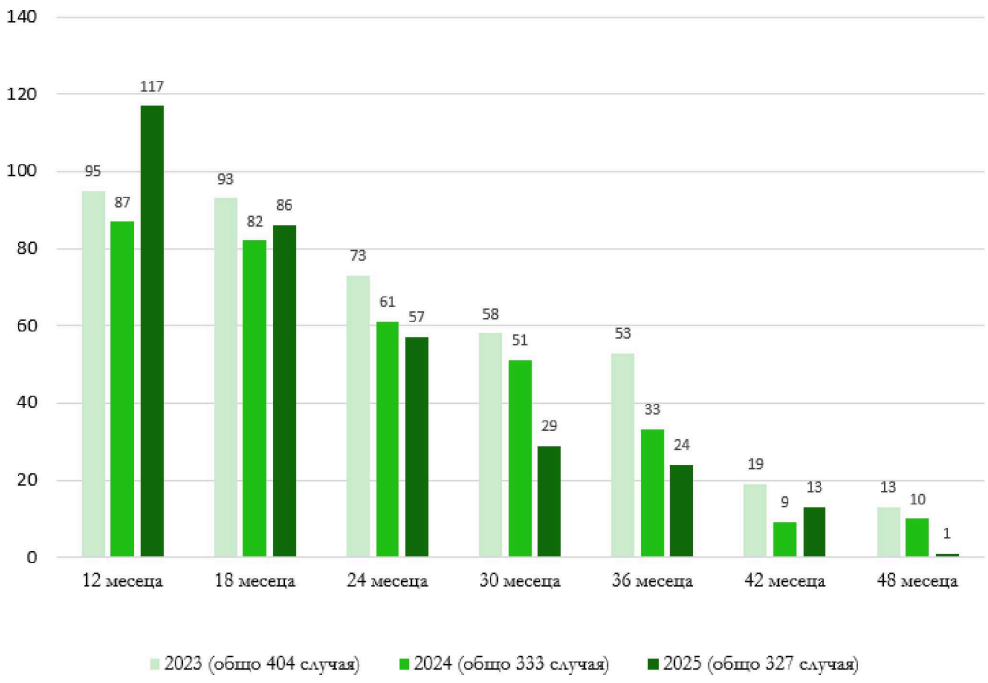
През 2025 г. са докладвани 327 продължителни отделни разследвания

47. За да се поставят тези данни в контекст, на фигура 2 е даден сравнителен преглед на броя на отделните разследвания с продължителност над 12 месеца през последните три години. От него се вижда постепенно намаляване на общия брой на продължителните разследвания, докладвани от генералния директор на OLAF — от 404 случая през 2023 г. на 333 през 2024 г. и 327 през 2025 г. Тази тенденция сочи съкращаване на средния срок на продължителните разследвания, което показва известно подобрение в бързината, с която OLAF разглежда тези случаи. Това се вижда например от данните за разследванията, продължаващи повече от 48 месеца. През 2023 г. са проведени 13 такива разследвания, а през 2024 г.— 10. В рамките на наблюдението през 2025 г. Надзорният съвет установи само един такъв случай.

Фигура 2

Промяна при продължителните отделни разследвания, докладвани между 2023 г. и 2025 г.

2.5.2. *Разследвания на OLAF с продължителност над 36 месеца през 2025 г.*

48. През 2025 г. Надзорният съвет осъществяваше редовно наблюдение на продължителността на разследванията на OLAF, като се съсредоточи по-специално върху разследванията, продължили над 36 месеца. Наблюдението се проведе на три етапа през годината. Първо, Надзорният съвет анализира случаите, които между 1 януари и 30 юни 2025 г. бяха с продължителност над 36 месеца (19 случая). След това Надзорният съвет разгледа новите случаи, които между 1 юли и 30 септември 2025 г. бяха с продължителност над 36 месеца (7 нови случая). Накрая, Надзорният съвет разгледа последната група случаи, които в периода от 1 октомври 2025 г. до 31 декември 2025 г. бяха с продължителност над 36 месеца (7 нови случая). През този последен етап Надзорният съвет разгледа също така напредъка по всички 33 случая, включително актуализираната информация по 26-те случая, анализирани по-рано през годината в първия и втория етап. И в трите етапа Надзорният съвет анализира само онези докладвани случаи, които все още бяха в процес на разглеждане ([40]).

49. В съответствие с член 10 от работните договорености между OLAF и Надзорния съвет той получи достъп до преписките по горепосочените 33 разследвания. До края на декември 2025 г. OLAF беше приключила 22 от тези случаи ([41]), а разследванията по 11 продължиха ([42]).

50. Надзорният съвет също така изпрати искания за информация, за да придобие задълбочен поглед върху всеки анализиран случай. Надзорният съвет надлежно взе под внимание забележките, предоставени от OLAF, преди да стигне до окончателните си заключения.

51. При извършения от Надзорния съвет преглед бяха разгледани посочените по-долу показатели.

Непрекъснатост на дейностите по разследване. Непрекъснатостта на дейностите по разследване беше внимателно проучена за цялата продължителност на всеки от случаите. Надзорният съвет съпостави причините, представени от OLAF в нейните 12-месечни доклади, с преписките по случаите и анализира непрекъснатостта на дейностите между отчетните периоди. Съгласно установената практика, Надзорният съвет обърна специално внимание и на прекъсванията в дейностите по разследване, като прекъсванията с продължителност над три месеца се считаха за „червени флагчета“, а тези с продължителност над шест месеца — за признак за сериозни пречки, с които се е сблъскал екипът по случая и които имат или биха могли да имат съществено влияние върху общата продължителност на разследването. Преписките бяха проверени за обосновки (изрично посочени или по друг начин подразбиращи се) ([43]). Надзорният съвет се съсредоточи и върху оценката на непрекъснатостта на разследванията, извършена от екипа на OLAF за преглед ([44]).

Планиране на разследванията и определяне на оперативни приоритети. Надзорният съвет направи преглед на вътрешната практика на OLAF за управление на продължителността на разследванията, с особен акцент върху планирането и определянето на оперативните приоритети. Надзорният съвет извърши оценка дали във всички отдели на OLAF е възприет последователен и единен подход ([45]). Надзорният съвет също така разгледа въпроса дали ръководството на OLAF е дало оперативен приоритет на разследванията, продължили над 36 месеца, с цел да се ускори тяхното приключване ([46]).

Пропорционалност и ефективност. Надзорният съвет също така извърши предварителна оценка на пропорционалността на продължителността на всяко разследване, като провери дали тя е била обоснована въз основа на обстоятелствата по случая. Освен това Надзорният съвет оцени дали предложените коригиращи мерки са били съдържателни и подходящи за отстраняване на причините, поради които разследванията не са били завършени.

52. Анализът, извършен от Надзорния съвет през 2025 г., е обобщен по-долу.

([40]) Докладваните разследвания с продължителност над 36 месеца бяха общо 38. Случаите, които бяха докладвани на Надзорния съвет, но бяха приключени преди извършването на анализа — 5 на брой, не бяха взети под внимание.

([41]) [Поверително].

([42]) [Поверително].

([43]) Становище № 5/2021 на Надзорния съвет, препоръка 1б.

([44]) Становище № 5/2021 на Надзорния съвет, препоръка 2. В хода на разследванията на OLAF вътрешната система за консултиране и контрол, предвидена в член 17, параграф 7 от изменения Регламент за OLAF, гарантира: i) съответствието на дейностите, извършвани от OLAF по време на разследването, с принципите на законосъобразност, необходимост и пропорционалност; ii) зачитането на процесуалните гаранции и основните права; и iii) правилното прилагане на правото на ЕС и националното право. Този независим вътрешен механизъм за законосъобразност и контрол понастоящем е възложен на екип от правни експерти в рамките на OLAF (екип за преглед).

([45]) Становище № 5/2021 на Надзорния съвет, препоръка 3.

([46]) Становище № 5/2021 на Надзорния съвет, препоръка 4в.

Докладване

53. Надзорният съвет отбеляза, че сложността на въпроса е най-често посочваната от OLAF причина за обосноваване на продължителността на съответното разследване (посочена в 70 % от случаите). Обстоятелствата, при които дадено разследване може да се счита за сложно, може да се различават за всеки отделен случай в зависимост от предмета и конкретните обстоятелства. OLAF обикновено се позовава на сложността, когато документите са многобройни и трудни за разглеждане поради техния формат, обем и език. Сложността се посочва и когато има трудности поради наличието на различни юрисдикции или съществуват нови правни проблеми, когато случаят включва или потенциално би могъл да включва множество лица ([47]) и/или държави, когато обхватът на разследването е широк или когато сделките са трудни за анализиране.

54. Други причини, докладвани от OLAF за обосноваване на продължителността, са вътрешни (напр. въпроси, свързани с човешките ресурси, като продължително отсъствие на водещ разследващ служител или реорганизация на разследващ екип), или външни обстоятелства извън контрола на OLAF (напр. трудности при сътрудничеството със заинтересованите страни, изчакване на информация от институциите на ЕС, националните органи или други заинтересовани страни или въздействието на пандемията от COVID-19 ([48])).

55. Друга причина, повлияла на продължителността на разследванията, е нарастващият брой допълващи разследвания между OLAF и Европейската прокуратура. Една трета от разгледаните случаи ([49]) са или допълващи разследвания, или случаи, при които е установена потенциална компетентност на Европейската прокуратура, като всички те са били преустановени в очакване на отговори от нея. Дейностите по разследване са били преустановени главно поради: i) необходимостта да се изчака решението на Европейската прокуратура за започване на нейно собствено наказателно разследване въз основа на сигнал за престъпление до нея, изготвен от OLAF; или ii) в случаите, когато е било образувано разследване от Европейската прокуратура и OLAF е счела това за целесъобразно — необходимостта да се изчака Европейската прокуратура да даде съгласие OLAF да проведе допълващо разследване.

56. Надзорният съвет съпостави съдържанието на 12-месечните доклади на OLAF с всички налични данни във всички преписки и не установи никакви несъответствия. В по-общ план Надзорният съвет счита, че ако е попълнен правилно, образецът, използван за докладите до Надзорния съвет, може да предостави надеждна обща информация за случая. Важно е информацията в тях да се актуализира на всеки шест месеца, като се обръща специално внимание на корективните мерки, предприети през отчетния период, и на тяхната ефективност. Надзорният съвет и преди е посочвал ([50]), че разследване, което е в процес на завършване към момента на изготвяне на 12-месечния доклад, не освобождава OLAF от задължението ѝ да информира Надзорния съвет за корективните мерки, предприети по време на разследването.

Непрекъснатост на разследванията

a) *Прекъсвания на дейностите по разследване*

57. Надзорният съвет внимателно проучи интензивността на дейностите по разследване през цялата продължителност на всеки от случаите и установи периоди на бездействие през цикъла на повечето от анализираните случаи (27 случая) ([51]). Повечето пъти за даден случай е имало повече от един период на бездействие. При 27 случая Надзорният съвет установи прекъсвания с продължителност 3—8 месеца ([52]). В 6 случая прекъсванията са продължили 9—15 месеца ([53]). В сравнение с анализа за 2024 г. Надзорният съвет не констатира по-дълги периоди на бездействие (в анализа за 2024 г. при 4 случая имаше прекъсвания от повече от 16 месеца).

58. Както е посочвал постоянно, Надзорният съвет признава, че анализът на продължителността не може да се основава единствено на броя и продължителността на прекъсванията на дейността при дадено разследване и че при всеки анализ трябва да се взема предвид цялата преписка по разследването и — в съответствие с член 7, параграф 5 от Регламента за OLAF — специфичните обстоятелства и сложността на всеки отделен случай.

([47]) Анализираните случаи включваха различен брой физически/юридически лица — от 1 до 29.
([48]) Това основание се отнася за делата, образувани през 2021 г. или през първото тримесечие на 2022 г.
([49]) [Поверително].
([50]) Вж. Становище № 5/2021 на Надзорния съвет, точки 38 и 39.
([51]) От съображения за краткост, периоди на бездействие не бяха установени при пет от случаите [поверително].
([52]) [Поверително].
([53]) [Поверително].

59. Надзорният съвет отново посочва ([54]), че периодите на бездействие трябва да бъдат надлежно документирани и обосновани в съответната преписка и че пречките или забавянията, с които се е сблъскал екипът по случая по време на цикъла на дадено разследване, следва винаги да бъдат регистрирани и да могат да бъдат проследени в системата за управление на делата, например под формата на бележка към преписката. Това ще даде възможност на ръководството на OLAF ефективно да следи напредъка в дадено разследване и ще гарантира необходимата степен на прозрачност и отчетност.

60. При предишния си анализ на продължителността Надзорният съвет установи, че в някои случаи OLAF не е регистрирала правилно в системата за управление на делата обстоятелствата около периодите на бездействие ([55]). Още анализът през 2024 г. ([56]) показа известно подобрение в тази област в сравнение с предишните периоди. Надзорният съвет констатира подобна тенденция и през 2025 г., тъй като в някои случаи OLAF е документирала прекъсвания от над три месеца, така че Надзорният съвет имаше възможност да анализира причините за тези периоди на бездействие. Надзорният съвет установи недокументирани прекъсвания само в два случая, за които OLAF не можа да даде задоволително обяснение ([57]).

61. В тази връзка Надзорният съвет приветства практиката постепенният напредък в извършвания от OLAF анализ на данните да се документира в бележки към преписките, както и да се регистрират всички процедурни пречки, с които се е сблъскал разследващият екип. В сравнение с анализа през 2024 г. Надзорният съвет отбелязва тенденция към подобрение, въпреки че практиката варира в зависимост от конкретния случай.

62. Надзорният съвет би искал също така да насърчи разследващите звена да отразяват в системата за управление на делата дейностите по разследване, които се провеждат лично и/или устно, като срещи, телефонни разговори или видеоконферентни връзки (напр. чрез бележка към преписката), като посочват целта и основния резултат от дейността по разследване.

63. Надзорният съвет също така констатира, че макар в повечето случаи OLAF да е регистрирала документите навреме, в няколко случая това е било направено с известно закъснение (напр. размяна на електронни писма, осъществена известно време преди те да бъдат въведени в системата за управление на делата). Тази практика се отклонява от необходимостта от яснота и прозрачност в системата за управление на делата, което от своя страна е от основно значение за рационализираното провеждане на разследванията, управленския надзор и свързаната с наблюдението работа на Надзорния съвет. Поради това Надзорният съвет подчертава колко е важно всички съответни документи да се въвеждат незабавно в системата за управление на делата, а ако това е невъзможно — да се предостави и регистрира обяснение в преписката (размяна на електронни писма, бележка към преписката и др.).

б. *Становища на екипа за преглед*

64. Във всички 22 приключени случая Надзорният съвет анализира и становищата, издадени от екипа за преглед преди приключването на съответния случай („становища относно приключването“). Надзорният съвет установи известна разнородност в анализа, извършен от екипа за преглед, що се отнася до непрекъснатостта на разследванията. В някои случаи в становището на екипа за преглед се посочват периоди на бездействие или сложност на случая, без да се предоставят обяснения или допълнителни подробности в подкрепа на неговата оценка; в други случаи в становището просто се посочва, че не са открити „данни [за неоправдани забавяния]“, въпреки че съдържанието на преписката може да предполага друго.

65. Надзорният съвет повтаря своето изразено по-рано мнение ([58]), че оценката, извършена в края на разследването, е изключително важна с оглед на проследяването на ефективността на дейността на OLAF. Следователно, за да може становищата относно приключването на случаите да запазят своята значимост и да изпълнят своята цел ([59]), Надзорният съвет отново подчертава, че те следва да съдържат обоснована и изчерпателна оценка на непрекъснатостта на съответното разследване, включително съображения, свързани с неговата продължителност.

([54]) Становище № 5/2021 на Надзорния съвет, точка 44.
([55]) Становище № 5/2021 на Надзорния съвет, точки 45 и 46.
([56]) Годишен доклад на Надзорния съвет за 2024 г., точка 90.
([57]) [Поверително].
([58]) Становище № 5/2021 на Надзорния съвет, препоръка 2; и Годишен доклад на Надзорния съвет за 2024 г., точка 94.
([59]) Член 17 от Регламента за OLAF.

66. Надзорният съвет насърчава OLAF да постигне подходящ баланс между опазването на поверителността и гарантирането на ефективна проверка на законосъобразността. За да подпомогне OLAF в разрешаването на този въпрос, Надзорният съвет наскоро предложи законодателни промени, които да гарантират, че становището на екипа за преглед относно приключването се третира като вътрешен документ, така че на външни получатели да се съобщават, когато е целесъобразно, само заключенията от него ([60]). Това би подобрило способността на екипа за преглед да изпълнява ролята си на независимо контролно звено, като предоставя на генералния директор на OLAF надеждна и съдържателна оценка на законосъобразността, пропорционалността и процесуалния интегритет на дейностите по разследване. Въпреки това, докато не бъде прието изменение на Регламента за OLAF, Надзорният съвет изразява увереност, че OLAF ще предприеме последващи мерки по този въпрос, за да гарантира, че работата на екипа за преглед ще продължи да бъде ползотворна.

Планиране на разследванията и определяне на приоритетите

67. Съгласно неотдавнашното изменение на НПР разследващите звена са длъжни да „изготвят работен план за разследването възможно най-скоро след неговото започване“ ([61]), който „се актуализира редовно“ ([62]). Освен това НПР вече изрично изискват висшето ръководство на OLAF да „наблюдава изпълнението на работните планове“ ([63]). Надзорният съвет приветства тази промяна и признава усилията на генералния директор на OLAF за изпълнението на препоръка 3 от Становище № 5/2021.

68. Извършеният анализ обаче показа, че през 2025 г. в 30 % от случаите не са били изготвени първоначални работни планове за разследванията. Тенденцията се подобрява, като се има предвид, че през 2024 г. това важеше за 60 % от случаите. В останалите 70 % от случаите през 2025 г. е бил изготвен първоначален работен план, а в 18 % от всички случаи първоначалният работен план е бил и актуализиран (спрямо 5,77 % през 2024 г.). Това подобрение има връзка с факта, че по-голямата част от анализираните разследвания (90 % от случаите) са били започнати след преразглеждането на НПР през октомври 2021 г. ([64]) Надзорният съвет отново изразява мнението си, че един последователен подход би бил от полза за операциите на OLAF ([65]). Наличието на работни планове, изготвени в началото на съответното разследване и актуализирани при необходимост, предоставя на ръководството на OLAF конкретен инструмент за наблюдение на продължителността и напредъка на разследванията и за оптимално използване на човешките ресурси на Службата. Надзорният съвет вярва, че в бъдеще член 33, параграфи 1 и 2 от НПР ще се прилагат последователно.

69. При анализа на Надзорния съвет също така беше установена известна разнородност при определянето на оперативната приоритетност на случаите. Само пет разследвания, които са продължили повече от 36 месеца ([66]), са били изрично определени като приоритетни. Анализът обаче показа също така, че въпреки липсата на изрично определяне на оперативна приоритетност за тях, 22 случая са били завършени скоро след като продължителността им е надхвърлила 36 месеца. Надзорният съвет подчертава, че е важно в преписката по случая да се регистрира решението да се даде приоритет на съответното разследване, както и да се документира всяка последваща промяна на това решение.

70. Анализът, извършен от Надзорния съвет по случаи с продължителност над 36 месеца към 2025 г., внесе яснота и доведе до редица констатации. На първо място, се наблюдава спад в броя на тези случаи в сравнение с 2024 г. (33 случая от общо 327 през 2025 г. (10 %), спрямо 44 случая от общо 333 през 2024 г. (13 %), както е показано на фигура 2, което представлява положителна тенденция. На второ място, от анализа също така стана ясно, че повечето разследвания са били ускорени, след като са достигнали продължителност от 36 месеца, в резултат на което повечето случаи са били завършени в рамките на 36—42 месеца.

([60]) Вж. мненията и свързаните предложения, изложени в Становище № 1/2026 на Надзорния съвет, раздел 3.2.3.
([61]) Член 33, параграф 1, първо тире от НПР.
([62]) Член 33, параграф 2 от НПР.
([63]) Член 33, параграф 3 от НПР.
([64]) Изискването за изготвяне на работен план беше въведено в НПР, одобрени през октомври 2021 г. Новоприетите НПР, които влязоха в сила на 1 януари 2026 г., вече изискват работните планове да бъдат и актуализирани.
([65]) Становище № 5/2021 на Надзорния съвет, препоръка 3.
([66]) [Поверително].

71. Надзорният съвет констатира също така, че към края на декември 2025 г. от общо 22 приключени случая 16 са били приключени с препоръки ([67]) (14 препоръки за финансови действия, 1 препоръка за дисциплинарни действия, 2 препоръки за съдебни действия и 6 препоръки за административни действия), 5 са били приключени без препоръки ([68]), а 1 е бил прекратен поради започването на разследване от Европейската прокуратура по същите факти ([69]).

72. В заключение, при проверката на непрекъснатостта на разследванията Надзорният съвет констатира, че в по-голямата част от случаите продължителността и установените периоди на бездействие са били действително оправдани. Според Надзорния съвет съвсем ограничен брой анализирани случаи ([70]) будят опасения относно пропорционалността на тяхната продължителност. Надзорният съвет счита, че в тези случаи разследванията на OLAF не са били непрекъснати и прекъсванията не са били обосновани. С оглед на гореизложените съображения Надзорният съвет подчертава, че е важно прекъсванията на разследванията да бъдат сведени до минимум. Той изтъква и необходимостта тези периоди на бездействие да бъдат ясно обосновавани в преписките.

2.6. *Наблюдение на изпълнението от страна на OLAF на препоръките на Надзорния съвет*

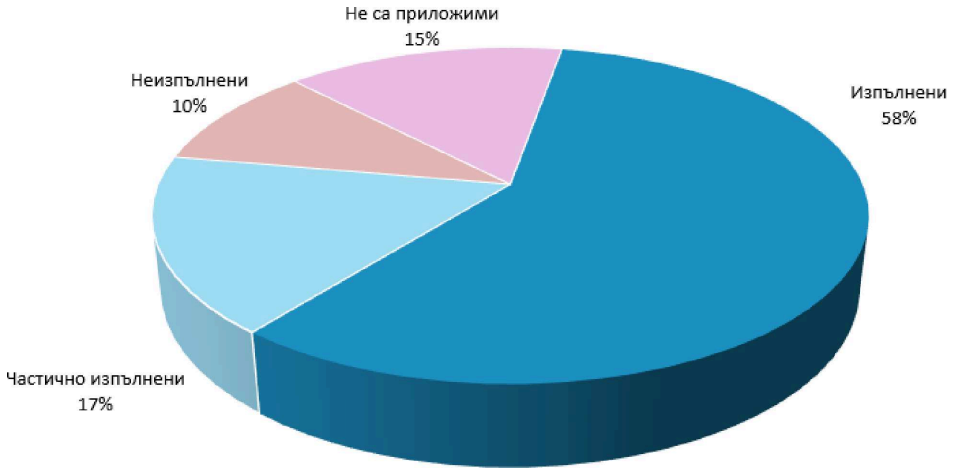
73. През отчетния период Надзорният съвет извърши задълбочена оценка на изпълнението на препоръките, които беше отправил към OLAF в периода 2021—2024 г. чрез своите становища.

74. Надзорният съвет проведе своята оценка, като взе предвид позицията на OLAF в годишния ѝ доклад относно изпълнението на препоръките, и внимателно проучи конкретните мерки, приети в тази връзка. Надзорният съвет анализира действията на OLAF както по същество, така и тяхното практическо въздействие, като при необходимост поиска допълнителни разяснения, както и допълнителна подкрепяща документация и доказателства, за да гарантира цялостна и обективна оценка на степента на изпълнение.

75. Надзорният съвет оцени степента на изпълнение на общо 71 препоръки, формулирани в становищата му в периода 2021—2024 г. Той прие 41 от тях за изпълнени, 12 за частично изпълнени и 7 за неизпълнени, като счита, че 11 вече не са приложими в настоящия контекст. Процентите са показани по-долу на фигура 3.

Фигура 3

Оценка на изпълнението от страна на OLAF на препоръките на Надзорния съвет

([67]) [Поверително].
([68]) [Поверително].
([69]) [Поверително].
([70]) [Поверително].

76. Около 70 % от препоръките, обект на това наблюдение, се отнасяха до евентуални изменения в НПР. Такива препоръки бяха формулирани в различни становища и най-вече в Становище № 3/2024 на Надзорния съвет, в което Надзорният съвет изложи своите забележки относно окончателния проект на новите НПР, чието приемане се очакваше скоро след това.

77. НПР представляват ключов процедурен инструмент от рамката за разследващата дейност на OLAF. Те предоставят на разследващите служители ясни, изчерпателни и практически насоки, като гарантират последователност, правна сигурност и процедурна съгласуваност при провеждането на разследванията. Последното им преразглеждане преследваше две основни цели: i) да се актуализират конкретни разпоредби, за да се гарантира пълно съответствие с приложимата правна рамка и съответната съдебна практика; и ii) да се обединят, доколкото е възможно, различните вътрешни процедурни правила в единен и последователен документ, като по този начин се преодолее фрагментирането, произтичащо от съществуването на множество вътрешни инструкции и насоки.

78. Поради това Надзорният съвет приветства приемането на преработените насоки, въпреки закъснението при тяхното финализиране спрямо първоначално предвидения график. Окончателният вариант на новите НПР беше официално приет на 11 ноември 2025 г. и влезе в сила на 1 януари 2026 г., което бележи важна стъпка към засилване на процедурната яснота и институционалната съгласуваност.

79. След приемането им Надзорният съвет имаше възможността да извърши оценка до каква степен неговите препоръки са били отразени в новите НПР. Анализът на окончателния текст показва, че е постигнат значителен напредък по отношение на въвеждането на голяма част от препоръките на Надзорния съвет. Въпреки това някои аспекти са въведени само частично или не са въведени по начина, по който Надзорният съвет беше препоръчал. Предвид тези нерешени въпроси и тяхното значение за осигуряването на пълна процедурна стабилност и съответствие с приложимата правна рамка, Надзорният съвет ще продължи да следи отблизо, в рамките на надзорните си правомощия, ключовите аспекти, изложени по-долу.

80. **Продължителност на разследванията.** През последните години Надзорният съвет издаде редица препоръки, насочени към укрепване на капацитета на OLAF за ефективно управление на продължителността на нейните разследвания. Както се вижда по-горе, въпреки постигнатия напредък, Надзорният съвет счита, че някои аспекти остават от решаващо значение за гарантиране на провеждането на разследванията без ненужно забавяне. По-специално Надзорният съвет отново подчертава: i) необходимостта да се предотвратяват периоди на бездействие, надвишаващи три месеца, и във всеки случай да се гарантира, че тези периоди са надлежно регистрирани и подкрепени с необходимите доказателства в системата за управление на делата; ii) важността да се гарантира, че становищата на екипа за преглед, издадени преди приключването на съответното разследване на OLAF, съдържат изчерпателна и добре обоснована оценка на непрекъснатостта на разследването, включително съображения, свързани с неговата продължителност; и iii) възможността за установяване на специална процедура за систематичен преглед на делата, продължаващи повече от 24 месеца, съчетана с ясно приоритизиране на делата, продължаващи повече от 36 месеца, като ефективен механизъм за съкращаване на общата продължителност на разследванията.

81. **Промени в обхвата на разследванията.** Надзорният съвет отбелязва, че в новите НПР не е разгледана възможността за ограничаване на обхвата на дадено разследване, независимо дали това се дължи на липса на компетентност или на други причини. Макар Надзорният съвет да признава, че се считат за изключение случаите, в които първоначалният обхват на разследването е ограничен или коригиран, той подчертава, че на практика е имало такива случаи. Липсата на каквито и да било указания поражда несигурност относно това как трябва да се действа в подобни ситуации, ако те се повторят в бъдеще. Поради тази причина Надзорният съвет счита, че макар и редки, такива сценарии заслужават да бъдат изрично уредени, ако не в НПР, то чрез отделни инструкции, за да се осигурят подходящи указания за разследващите служители и да се гарантират правна сигурност и прозрачност.

82. **Взаимно докладване на случаи между OLAF и Европейската прокуратура**. Надзорният съвет обръща специално внимание на сътрудничеството между OLAF и Европейската прокуратура от момента на създаването на Европейската прокуратура, както е видно от Становище № 2/2021 на Надзорния съвет относно работните договорености между OLAF и Европейската прокуратура и от последващите дейности по наблюдение ([71]). Практическото взаимодействие и сътрудничество между двете служби е от решаващо значение за правилното

([71]) Вж. Становище № 1/2024 относно допълващите разследвания на OLAF и Европейската прокуратура и свързаните последващи действия, включени в годишния доклад на Надзорния съвет за 2024 г.; вж. също Становището на Надзорния съвет относно задължението на OLAF да докладва на Европейската прокуратура, което се очаква да бъде публикувано през първата половина на 2026 г.

изпълнение на задълженията за взаимно докладване. Ето защо Надзорният съвет счита, че работните договорености трябваше да съдържат по-подробни указания относно обстоятелствата, свързани с прехвърлянето на дела и начините за неговото извършване. Като се има предвид горното, Надзорният съвет отбелязва също така, че като част от прегледа на архитектурата за борба с измамите се очакват важни промени, които ще окажат влияние върху начините, по които двата органа си сътрудничат. Надзорният съвет ще продължи да следи развитието на този въпрос и — в рамките на правомощията си — ще подпомогне осигуряването на безпроблемно сътрудничество.

2.7. *Наблюдение на индивидуалните жалби, подадени до OLAF*

83. Както всяка година, и през 2025 г. Надзорният съвет получи доклади за шестмесечен период и съответните документи по индивидуални жалби, разгледани от OLAF. Генералният директор информира Надзорния съвет, че OLAF е разгледала общо осем жалби. Генералният директор също така направи преглед на жалбите, разглеждани от Европейския омбудсман. OLAF осигури автоматичен достъп до съответните случаи в системата за управление на делата на Службата, която съдържа всички съответни документи и информация ([72]).

84. Надзорният съвет се съсредоточи върху петте жалби, чието разглеждане OLAF е приключила през 2025 г. (за останалите три OLAF отговори през 2026 г.).

85. Всички анализирани жалби са подадени от служители на ЕС. Съгласно член 90а от Правилника за длъжностните лица ([73]), длъжностните лица и другите служители на ЕС може да сезират генералния директор на OLAF с искане във връзка с техните права и как те биват третирани в контекста на разследванията, провеждани от OLAF. Те може също така да подадат жалба срещу всеки акт, който ги засяга неблагоприятно във връзка с разследванията на OLAF.

86. Надзорният съвет отбелязва, че са били подадени четири жалби от информатори, които оспорват решението на OLAF да прекрати избраното дело и съответно да не започне разследване.

87. Една от жалбите се отнася до иск за имуществени и неимуществени вреди съгласно член 90а от Правилника за длъжностните лица, предявен от засегнато лице в рамките на приключено разследване, което твърди, че разследването на OLAF е било незаконосъобразно.

88. Надзорният съвет счита, че по всички горепосочени жалби OLAF е предоставила достатъчно обяснения на всички жалбоподатели и е действала в съответствие със задължението си по член 41, параграф 2, буква в) от Хартата на основните права на Европейския съюз относно задължението на администрацията да мотивира своите решения.

3. **Сътрудничество**

3.1. *Сътрудничество с OLAF*

89. През 2025 г. Надзорният съвет затвърди ползотворното си сътрудничество с OLAF, като поддържаше открит и конструктивен диалог с генералния директор на Службата и неговия екип, а след изтичането на мандата му с изпълняващия длъжността генерален директор и нейния екип.

90. Надзорният съвет продължи практиката да кани генералния директор на OLAF и персонала на месечните си заседания, за да участват в обсъжданията и да бъдат информирани по всеки въпрос, който е от значение за работата на Надзорния съвет и OLAF. Членовете на Надзорния съвет и секретариатът проведоха също така официални и неофициални срещи с ръководството и персонала на OLAF като част от подготовката на дейността на Надзорния съвет.

([72]) В съответствие с член 6, параграф 2 от работните договорености между OLAF и Надзорния съвет.

([73]) Регламент № 31 (ЕИО), 11 (ЕОАЕ), установяващ Правилника за длъжностните лица и Условията за работа на другите служители на Европейската икономическа общност и на Европейската общност за атомна енергия, на разположение на адрес: EUR-Lex — 01962R0031-20140501 — BG — EUR-Lex.

91. Надзорният съвет получи от Службата следните доклади в съответствие с Регламента за OLAF и установените работни практики: i) доклади по разследвания с продължителност над 12 месеца; ii) доклади във връзка с неизпълнените препоръки на OLAF, издадени след 1 октомври 2013 г., и за които OLAF е получила отговори от съответните органи в рамките на годишното наблюдение за 2024 г.; iii) доклади за жалби, подадени до OLAF относно процесуалните гаранции при текущи разследвания на OLAF; iv) доклади за случаите, за които е била изпратена информация на националните съдебни органи; v) доклади във връзка с отлагания съгласно член 4, параграф 6 от Регламента за OLAF; vi) доклад за изпълнението от страна на OLAF на препоръките на Надзорния съвет през 2024 г.; и vii) доклад за случаите, по които не е било започнато разследване, и за прекратените дела.

3.2. *Отношения със заинтересованите страни*

92. Надзорният съвет се отчита пред институциите, които назначават членовете му, и също така е партньор в диалога с институциите на ЕС. Надзорният съвет представя пред институциите на ЕС отчети за своята дейност, може да изготвя становища по тяхно искане, изготвя доклади по въпроси във връзка с разследванията и обменя мнения с тях на политическо равнище ([74]).

93. Надзорният съвет счита, че е важно да се поддържа редовен контакт с институциите на ЕС и с партньорите на OLAF и заинтересованите страни, за да се подобри информационният поток и да се получава обратна връзка относно постигнатите от Службата резултати. Това беше особено важно през отчетната година, когато продължи работата по оценката на Регламента за OLAF и започна прегледът на архитектурата за борба с измамите.

94. Надзорният съвет и неговият секретариат поддържаха контакти с: i) работната група на Съвета за борба с измамите (GAF) (представяне на годишния доклад за 2024 г. от председателя на 18 юни 2025 г.); ii) Комисията по бюджетен контрол (CONT) на Европейския парламент (представяне на годишния доклад на Надзорния съвет за 2024 г. от председателя на 16 октомври 2025 г.); и iii) комисаря по въпросите на бюджета, борбата с измамите и публичната администрация Piotr Serafin (който участва в пленарното заседание на комисията на 16 септември 2025 г.).

95. Надзорният съвет участва и в ежегодния междуинституционален обмен на мнения относно OLAF на 3 ноември 2025 г., организиран от датското председателство на Съвета, който беше съсредоточен върху прегледа на архитектурата за борба с измамите. Надзорният съвет потвърди своята непоколебима подкрепа за ролята на OLAF като независим разследващ орган, заемащ централно място в архитектурата на ЕС за борба с измамите. Според него следва да бъдат въведени някои ключови условия, които да позволяват на OLAF да изпълнява пълноценно своята мисия, като се опира на основните стълбове на приемственост, независимост и спазване на оперативния си мандат.

96. На първо място, Надзорният съвет подчерта, че OLAF следва да засили вътрешния контрол, за да съкрати продължителността на разследванията и да гарантира, че мерките се приоритизират стратегически. На второ място, OLAF следва да разполага с всички необходими средства (човешки ресурси, финансиране, технологии), за да реагира на все по-сложните и бързо променящи се начини за извършване на измами. Трето, в по-дългосрочна перспектива, Надзорният съвет набеляза няколко области, които заслужават внимателно разглеждане и които ще бъдат включени в предстоящото преразглеждане на Регламента за OLAF ([75]). Необходими са някои целенасочени промени в Регламента за OLAF, за да се подобрят яснотата и вътрешната съгласуваност, което в крайна сметка ще допринесе за по-ефективното му прилагане и ще засили въздействието му. Накрая, следва да се обърне надлежно внимание и на предизвикателствата, които излизат извън рамките на самия Регламент за OLAF и засягат по-широката архитектура за борба с измамите. Например изпълнението на констатациите на OLAF зависи от други органи и компетентни власти, което понякога води до продължителни и несигурни процедури. В тази връзка би могло да се обмисли преразглеждане на правния статут на препоръките на OLAF или засилване на отчетността на компетентните органи по отношение на последващите действия по тях.

([74]) Член 15, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013: „Надзорният съвет изпраща на генералния директор становища, включително препоръки по целесъобразност, относно inter alia ресурсите, необходими за осъществяване на разследващите функции на Службата [OLAF], приоритетите на Службата относно разследванията и продължителността на разследванията. Тези становища могат да се изготвят също и по собствена инициатива, при поискване от генералния директор или **при поискване от дадена институция, орган, служба или агенция**, без обаче това да влияе върху провеждането на текущите разследвания. […] Копие от становищата, изготвени съгласно трета алинея се предоставя на институциите, органите, службите или агенциите.“

([75]) Те са изложени подробно в Становище № 1/2026 на Надзорния съвет, *придружаващо доклада на Комисията за оценка на прилагането и въздействието на Регламента за OLAF*, и са обобщени по-горе в раздел „2.3 Проектостановище, придружаващо доклада на Комисията за оценка на Регламента за OLAF“.

97. Освен това на 10 ноември 2025 г. Надзорният съвет участва в диалога относно изпълнението във връзка с прегледа на архитектурата за борба с измамите, проведен с комисар Serafin.

4. **Администриране и ресурси**

4.1. ***Работни методи на Надзорния съвет***

98. В периода от януари до декември 2025 г. Надзорният съвет проведе 11 пленарни заседания, които се състояха или в хибриден формат, или присъствено. По всеки разгледан основен въпрос Надзорният съвет беше назначил докладчик. Докладчиците работиха със секретариата по изготвянето на проекти на доклади за разискване по време на пленарните заседания; освен това те проведоха неофициални и официални срещи със съответните служители на OLAF и със секретариата във връзка с изготвянето на становища. Председателят, докладчиците и членовете на секретариата също редовно провеждаха работни срещи по конкретни въпроси.

99. През 2025 г. беше възстановен пълният петчленен състав на Надзорния съвет.

100. След оставката на г-н Thierry Cretin от поста през юли 2024 г., беше назначен друг член от резервния списък, включен в Решението за назначаване на членовете на Надзорния съвет на OLAF ([76]). Този член подаде оставка малко след това, което доведе до назначаването на г-н Andrei-Atila-Luca Chendi на 1 октомври 2025 г.

101. След оставката на г-жа Teresa Anjinho през февруари 2025 г., на 6 май 2025 г. беше назначена г-жа Maria Stylianidi.

4.2. ***Секретариат***

102. През 2025 г. секретариатът продължи да подпомага членовете на Надзорния съвет при изпълнението на техните задължения, засилвайки независимостта на OLAF. Както и в предишния си доклад ([77]), Надзорният съвет припомня, че е важно секретариатът да разполага с достатъчно ресурси, за да подпомага както Надзорния съвет, така и контрольора на процесуалните гаранции, а също и за да се запази необходимото разделение на задачите между двата органа.

103. В тази връзка Надзорният съвет приветства назначаването на двама допълнителни служители по правните въпроси в секретариата през 2025 г.

104. В същото време ръководителят на секретариата напусна през февруари 2025 г., вследствие на което най-старшият по длъжност останал член на секретариата пое функциите на изпълняващ длъжността ръководител на секретариата от март 2025 г. Процесът по подбор на нов ръководител на секретариата приключи в началото на 2026 г., като назначаването на новия ръководител на секретариата е насрочено за 1 април 2026 г.

105. След напускането на административен асистент бе стартирана процедура за набиране на нов административен асистент.

106. Надзорният съвет участваше във всички процедури по подбор на персонал в съответствие с приложимите правила. Длъжностните лица, назначени в секретариата, никога не трябва да търсят и не трябва да приемат указания относно упражняването на функциите по наблюдение на Надзорния съвет нито от правителства, нито от институции, органи, служби или агенции. Участието на Надзорния съвет в тези процедури по подбор на персонал гарантира независимостта на процеса на подбор.

107. През цялата година секретариатът, подобно на останалата част от Комисията, продължи да работи в хибриден режим, като съчетаваше работа на място и дистанционна работа, и изпълняваше работната програма съгласно договореното с Надзорния съвет.

([76]) Решение (ЕС, Евратом) 2022/521 на Европейския парламент, Съвета и Комисията от 28 март 2022 г. за назначаване на членовете на Надзорния комитет на Европейската служба за борба с измамите (OLAF).

([77]) Годишен доклад на Надзорния съвет за 2024 г., точка 114.

108. Секретариатът остава административно прикрепен (от март 2017 г.) към Службата на Европейската комисия за управление и плащане по индивидуални права (PMO), въпреки че се намира в отделна зона за сигурност в помещенията на OLAF. В миналото Надзорният съвет многократно е изразявал своите съмнения — последно в Становище № 1/2026 — относно това дали прикрепянето на секретариата му към PMO е най-подходящото организационно място.

4.3. ***Бюджетни въпроси***

109. Бюджетът на Надзорния съвет за 2025 г. беше 200 000 EUR. Тъй като през част от годината Надзорният съвет работеше в намален състав, действителната изплатена сума към края на 2025 г. възлизаше на 139 982,39 EUR, което представлява приблизително 70 % от общата сума.

110. Вторично оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити, който отговаря за разходите, е директорът на PMO.